

טעמי המקרא - עקרונות יסוד

יוסף עופר

לטעמי המקרא שלושה תפקידים: א. מנגינת הקריאה; ב. פיסוק; ג. סימון ההברה המוטעמת

1. הטעמים נחלקים לשתי קבוצות: מפסיקים ומשרתים. כל הטעמים קובעים את המנגינה; אך רק הטעמים המפסיקים קובעים את הפיסוק.
2. מילה שאין לה טעם משלה מחוברת במקף אל המילה שאחריה, ונקראת יחד עמה, כגון: אֶת-שְׁמוֹ, אֶת-כָּל-יֶרֶק.
3. הפסוק מסתיים בטעם סוף פסוק – המסומן בקו ניצב מתחת להברה המוטעמת. אחרי המילה באות נקודתיים, כגון: שְׁמֹעוּן:
4. הטעמים המפסיקים אינם שווים זה לזה בחוזק ההפסק שלהם. הטעם המפסיק החזק ביותר בתוך הפסוק הוא הטעם אֶתְנַחְתָּא. הטעם הזה חוצה את הפסוק לשני חלקים, ובא כמעט בכל פסוקי המקרא.
5. טעמים מפסיקים נוספים, שהם מפסיקים חזקים הם זָקַף [שתי נקודות זו מעל זו מעל המילה], ורְבִיעַ [נקודה אחת מעל המילה]. בקריאה במקרא בלא מנגינה, יש להתחשב בעיקר בטעמים שנזכרו כאן - אתנחתא, זקף ורביע – המקבילים בדרך כלל לסימני פסיק או נקודה המשמשים כיום.
6. בשלושה ספרים במקרא באה מערכת טעמים מיוחדת השונה מן המערכת הרגילה. אלו הם הספרים איוב משלי ותהילים, והטעמים המשמשים בהם נקראים טעמי אמו"ת. הטעם המפסיק החזק ביותר בספרים האלה נקרא עולה ויורד. הטעם הזה בא רק בפסוקים ארוכים, וכאשר הוא מופיע הוא חזק מן האתנחתא שאחריו. לדוגמה: יִבְשׁוּ וַיִּכְלְמוּ מִבִּקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסְגּוּ אַחֲרָיו וַיַּחְפְּרוּ וַיִּשְׁבִּי רַעְתִּי: (תהילים לה, ד).

טבלת טעמי המקרא

הדרגה	שמות הטעמים המפסיקים וסימניהם				
קיסרים	אֶתְנַחְתָּא סילוק: (=סוף פסוק)				
מלכים	סְגוּלָּה	שְׁלֵשֻׁלַּת	זָקַף (קטן)	זָקַף גָּדוֹל	טִפְחָא
משנים	רְבִיעַ	זֶרְקָא	פֶּשְׁטָא	יְתִיב	תְּבִיר
שלישים	פְּזָר	קֶרְנִי פְרָה (=פזר גדול)	תְּלִישָׁא-גדולה	גֶּרֶשׁ	גֶּרֶשׁ־יִים מוֹנַח לְגִרְמָיָה

שמות הטעמים המשרתים וסימניהם

מִירְכָּא	מוֹנַח	זֶרְגָּא	מַהפֶּךְ	קִדְמָא	תְּלִישָׁא-קטנה
-----------	--------	----------	----------	---------	-----------------

זיהוי ההברה המוטעמת במילה

1. טעמי המקרא מסומנים בדרך כלל בהברה המוטעמת – מתחת לאותיות או מעליהן. יש לזהות את סימן הטעם ולהטעים על פיו הטעמת מלרע (בהברה האחרונה) או הטעמת מלעיל (בהברה שלפני האחרונה).
2. סימנו של הטעם פֶּשְׁטָא בא תמיד משמאל למילה. בתיבות המוטעמות מלעיל מוכפל הסימן ומופיע גם מעל ההברה המוטעמת, כגון: הַמֶּלֶךְ.
3. גם הטעמים סגול, זרקא, תלישא-קטנה מסומנים תמיד משמאל למילה. ברוב הדפוסים מוכפל הטעם בתיבות המוטעמות מלעיל ומופיע גם מעל ההברה המוטעמת, כגון: תִּסְדֹּ, דִּרְדֹּ. כתבי-היד העתיקים אינם נוהגים להכפיל את הסימנים האלה.
4. הטעם תלישא גדולה מסומן תמיד מימין למילה. ברוב הדפוסים מוכפל הטעם בתיבות המוטעמות שלא בהברה הראשונה, כגון: וַבִּנְיָו. כתבי-היד העתיקים אינם נוהגים להכפיל את סימן התלישא.

יִתְרוֹ	סדר
	דרישה
	טעמים
	לשון
	מדע
מַעֲמַד הַטֵּעַמִּים	בינה
	סדר
	דרישה
	טעמים
	לשון
עֲשֵׂת הַטֵּעַמִּים	מדע
	בינה
	סדר
	דרישה
	טעמים
חֻקֵּי קִדּוּשׁ	לשון
	מדע
	בינה
	סדר
	דרישה

הבחנה בין טעמים דומים

1. הטעם פֶּשֶׁטָא (שהוא מפסיק בדרגת משנה) מסומן תמיד משמאל למילה (כאמור לעיל). הטעם קְדָמָא (שהוא משרת ולא מפסיק) מסומן בהברה המוטעמת.
2. הטעם המשרת מְהַפֵּךְ מסומן בהברה המוטעמת. הטעם יְתִיב (שהוא מפסיק בדרגת משנה) מסומן מימין למילה. הטעם הזה בא רק במילים המוטעמות בהברתן הראשונה.
3. הטעם מוֹנֵחַ הוא משרת, והוא שכיח מאוד. צורת הטעם מוֹנֵחַ לְגִרְמָיָהּ | (שליש) מורכבת משני סימנים: מונח מתחת להברה המוטעמת וקו (כעין פסק) לאחר המילה. טעם זה נדיר יחסית.

ספרות יסוד בנושא טעמי המקרא

1. מרדכי ברויאר, טעמי המקרא בכ"א ספרים ובספרי אמ"ת, ירושלים תשמ"ב.
2. מרדכי ברויאר, תקציר כללי הטעמים, בראש ספרי בראשית ותהילים מסדרת 'דעת מקרא'.
3. שמחה קוגוט, המקרא בין טעמים לפרשנות, ירושלים תשנ"ד.

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

יתרו

סדר התורה ופיסוק טעמים

בשיטת מיכאל פרלמן (לפי הרב ברויאר) ז"ל*

א	וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדִּין חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ
ב	כִּי־הוֹצִיא יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם:
ג	וַיֵּקֶחַ יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־צִפּוֹרָה אִשְׁתּוֹ מִשֵּׁה אַחֵר שְׁלוּחִיָּה:
ד	וְאֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שָׁם הָאֶחָד גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה:
ה	וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי־אֱלֹהֵי אָבִי בַּעֲזָרִי וַיִּצְלַנִי מִחֶרֶב פְּרָעָה:
ו	וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל־מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־הוּא חֲנָה שָׁם הָרַה אֱלֹהִים:
ז	וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי חֹתְנְךָ יִתְרוֹ בָּא אֵלַיךְ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּה:
ח	וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לְקִרְיַת חֹתְנוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיִּשְׁקֵלּוּ וַיִּשְׁאַלּוּ אִישׁ־לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ הָאֵלֶּה:
ט	וַיִּסְפֹּר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפָרְעָה וּלְמִצְרַיִם עַל אוֹדֶת יִשְׂרָאֵל
י	אֶת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מִצָּאתָם בְּדֶרֶךְ וַיִּצְלַם יְהוָה:
יא	וַיַּחֲדֹ יִתְרוֹ עַל כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֲצִילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם:
יב	וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הֲצִיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פְּרָעָה
יג	אֲשֶׁר הֲצִיל אֶת־הָעָם מִתַּחַת יַד־מִצְרַיִם:
יד	עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בִדְבָר אֲשֶׁר זָדוּ עָלֵיהֶם:
טו	וַיֵּקֶחַ יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה עֹלָה וְזִבְחִים לָאֱלֹהִים
טז	וַיָּבֹא אֶהֱרֹן וְכָל יִשְׂרָאֵל לֶאֱכֹל־לֶחֶם עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים: שְׁנֵי

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

מעמד הר סיני

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

עשרת הדברות

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

חוקי גוי קדוש

* את דרגות ההפסק סימן מיכאל פרלמן בקווים היררכיים, ואנו הוספנו את הצבעים. שיטת הפיסוק של הטעמים היא תמיד בינארית (=מחלקת כל יחידה לשני חלקים), ויש בה דרגות, כך שכל הפסק קל בטעמים, יש מעליו הפסק גבוה ממנו, הכולל יחידה גדולה יותר. החריג היחיד הוא סוף פסוק, המתחלק על ידי אתנחתא - השווה לו בדרגתו (שכן שניהם 'קיסרים', המתחלקים על ידי 'מלכים'), והדבר מיוצג בסימון הקווים. שיטה זו יש בה רגישות רבה והיא הולמת את לשון המקרא, שהיא תמיד שירה, גם בפרקי סיפור וחוק.

יתרו

מסעי חורבן

עשרת הדברות

חוקי קדוש

י וַיְהִי מִמַּחֲרַת וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לְשַׁפֵּט אֶת־הָעָם וַיַּעֲמֵד הָעָם עַל־מֹשֶׁה מִן־הַבֹּקֶר עַד־הָעֶרֶב׃

יד וַיֵּרָא חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת כָּל־אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה לָעָם

וַיֹּאמֶר מֶ־הַדִּבֶּר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם

מִדֹּעַ אַתָּה יוֹשֵׁב לְבַדְּךָ וְכָל־הָעָם נֹצֵב עֲלֶיךָ מִן־בֹּקֶר עַד־עֶרֶב׃

טו וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹתֵנוּ כִּי־יָבֹא אֵלַי הָעָם לְדַרְשׁ אֱלֹהִים׃

טז כִּי־יִהְיֶה לָהֶם דִּבְרֹךְ בָּא אֵלַי וְשִׁפְטֹתַי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חֻקֵּי הָאֱלֹהִים וְאֶת־תּוֹרֹתָיו׃

יז וַיֹּאמֶר חֹתֵן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא־טוֹב הַדִּבֶּר אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה׃

יח נָבַל תִּבְלֹ גַם־אַתָּה גַם־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי־כָבֵד מִמֶּךָ הַדִּבֶּר לֹא־תִכָּל עֲשׂוֹהוּ לְבַדְּךָ׃

יט עֲתִידָה שְׁמַע בְּקוֹלִי אִיעֲצֹךָ וַיְהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ

כ הִיָּה אַתָּה לָעָם מוֹל הָאֱלֹהִים וְהִבֵּאתָ אֶתָּה אֶת־הַדִּבְרִים אֲל־הָאֱלֹהִים׃

כ וְהִזְהַרְתָּ אֹתָם אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַתּוֹרָה

וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת־הַדִּרְךְ יִלְכוּ בָּהּ וְאֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ׃

כא וְאַתָּה תַּחֲזֹק׃ מִכָּל־הָעָם אֲנָשִׁי־חִיל יֵרְאִי אֱלֹהִים אֲנָשִׁי אִמָּת שְׂנָאִי בָצַע וְשִׁמְתָּ עֲלֵהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת שְׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׂרֵי עֶשְׂרֵת׃

כב וְשִׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת

וְהָיָה כָל־הַדִּבֶּר הַגָּדוֹל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ וְכָל־הַדִּבֶּר הַקָּטָן יִשְׁפְּטוּ־הֶם

וְהָקֵל מֵעֲלֶיךָ וְנִשְׁאָו אִתָּךְ׃

כג אִם אֶת־הַדִּבֶּר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִוְּךָ אֱלֹהִים וַיְכַלֶּת עִמָּךְ וְגַם כָּל־הָעָם הַזֶּה עַל־מִקְמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם׃

שלישי

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

יתרו

כד
וישמע משה לקול חתנו ויעש כל אשר אמר:

כה
ויבחר משה אנשי-חיל מפל-ישראל ויתן אתם ראשים על-העם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרת:

כו
ושפטו את-העם בכל-עת את-הדבר הקשה יביאון אל-משה וכל-הדבר הקטן ישפטו הֵם:

כז
וישלח משה את-חתנו וילך לו אל-ארצו: רביעי

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

מעמד הר סיני

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

עשרת הדברות

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

חוקי גוי קדוש

סדר התורה ופסוק טעמים

בשיטת מיכאל פרלמן (לפי הרב ברויאר) ז"ל

יט א בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לַצֵּאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינִי:

ב וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינִי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיַּחֲזִקֵם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר:

ג וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים

וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הָהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יִעֲקֹב וְתַגִּיד לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל:

ד אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֲשָׁא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים וְאָבֹא אֶתְכֶם אֵלַי:

ה וְעַתָּה אֲסִשְׁמָעֶנּוּ תִשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי

וְהִיִּיתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָל־הָאָרֶץ:

ו וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מִמְּלַכְת כְּהֻנִּים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: חמישי

ז וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיִּשֶׁם לִפְנֵיהֶם אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה:

ח וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כֹל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת־דְּבָרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה:

ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעָב הָעֶנָן

בְּעָבֹור וְשָׁמַע הָעָם בְּדִבְרֵי עֲמֹד וְגַם־בֶּדֶךְ יֵאֱמִינוּ לְעוֹלָם

וַיַּגֵּד מֹשֶׁה אֶת־דְּבָרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה:

י וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעָם וְקִדְשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר וּכְבֹּסוּ שְׂמֹלֹתֶם:

יא וְהָיוּ נִכְנָסִים לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יֵרֵד יְהוָה לַעֲיִנִּי כָל־הָעָם עַל־הָר סִינִי:

יב וְהִגְבַּלְתָּ אֶת־הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הִשְׁמְרוּ לָכֶם עֲלֹת בְּהָר וְנִגַע בְּקִצְחוֹ כֹּל־הַנִּגַּע בְּהָר מוֹת יוֹמָת:

יתרו				
סדר	דרישה	טעמים	לשון	מדע
מעמד הר סיני				
סדר	דרישה	טעמים	לשון	מדע
עשרת הדברות				
סדר	דרישה	טעמים	לשון	מדע
חוקי גוי קדוש				
סדר	דרישה	טעמים	לשון	מדע
בינה				

יג וְלֹא־תִגַּע בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִסְקַל אוֹיֶיךָ יִיָּרֶה אִם־בְּהֶמָּה אִם־אִישׁ לֹא יִחִיָּה
בְּמִשְׁךְ הַיָּבֵל הִמָּה יַעֲלוּ בָהֶר:

יד וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֱלֹהֵהֶם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיַּכְבְּסוּ שְׂמֹלֵתָם:

טו וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵהֶם הִיוּ נִכְנִיִּים לְשִׁלֻּשֵׁת יָמִים אֶל־תִּגְשׁוּ אֶל־אִשָּׁה:

טז וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיַּת הַבֶּקָר וַיְהִי קִלְתׇּ וּבִרְקִים וַעֲנַן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חֲזָק מְאֹד
וַיַּחֲרֹד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בְּמַחֲנֶה:

יז וַיֹּצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם לִקְרֹאת הָאֱלֹהִים מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתְּצֻבוּ בַּתַּחֲתִית הָהָר:
יח וְהָרִי סִינַי עָשָׂן כְּלוֹאֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יֵרֵד עָלָיו יְהוָה בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׂנוּ כַּעֲשֹׂן הַכֹּבֶשֶׂן וַיַּחֲרֹד כָּל־הָהָר מְאֹד:
יט וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֲזָק מְאֹד מֹשֶׁה יִדְבֹּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל: שִׁי

כ וַיֵּרֶד יְהוָה עַל־הָרִי סִינַי אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה:
כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם פֶּן־יִהְיֶה־סוֹ אֶל־יְהוָה לְרֹאוֹת וְנִפְל מִפְּנֵי וְרָב:

כב וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגְשִׁים אֶל־יְהוָה יִתְקַדְּשׁוּ פֶן־יִפְרֹץ בָּהֶם יְהוָה:

כג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֹא־יֻכַּל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־הָרִי סִינַי

כִּי־אָתָּה הָעֹדֶתָ בָּנוּ לֵאמֹר הַגְּבֵל אֶת־הָהָר וְקִדְּשָׁתוּ:

כד וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לְדָרֵד וְעֲלִיתָ אִתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אֶל־יְהוָה לַעֲלֹת אֶל־יְהוָה פֶּן־יִפְרֹץ־בָּם:

כה וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם:

סדר התורה ופיסוק טעמים

בשיטת מיכאל פרלמן (לפי הרב ברויאר) ז"ל

טעם תחתון - לפי פסוקים

א וַיִּדְבֹּר אֱלֹהִים אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר:

ב וְאַנְכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים לֹא־יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי:

ג לֹא־תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ:

ד לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם:

ה כִּי אֲנִכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֶקֶד עֹן אָבֹת: עַל־בָּנִים עַל־שָׁלֹשִׁים וְעַל־רִבְעִים לְשָׁנָא:

ו וְעָשֵׂה חֶסֶד לְאֶלְפִים לֹא־הָבִי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתֶי:

ז לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁוְא כִּי לֹא יִנְקָה יְהוָה אֶת־אִשְׁר־יִשְׂא אֶת־שְׁמוֹ לְשָׁוְא:

ח זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ:

ט שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלָאכָתְךָ:

י וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ:

יא לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתְּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתְּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ:

יב כִּי שִׁשְׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:

יג כִּבַּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ לְמַעַן יָרְכּוּךָ וְיִמְיֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ:

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

יתרו

יב לא תרצח לא תנאף לא תגנב לא תענה ברעך עד שקר:
יג לא תחמד בית רעך לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעך: שביעי

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

מעמד הר סיני

יד וכל העם ראים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השפָּר ואת הָהָר עָשָׂן
וירא העם וינָעו ויעמדו מרחק:
טו ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פְּנִימוֹת:
טז ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבַּעֲבוֹר נְסוֹת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים
ובַּעֲבוֹר תִּהְיֶה יְרֵאתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם וּלְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ:

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

עשרת הדברות

יז ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל־הַעֲרָפֶל אשר־שם האֱלֹהִים:

סדר
דרישה
טעמים
לשון
מדע
בינה

חוקי גוי קדוש

טעם עליון - לפי דברות

עשרת הדברות • סדר התורה ופיסוק טעמים 119					
יתרו	סדר				
	דרישה				
	טעמים				
	לשון				
	מדע				
	בינה				
מעמד הר סיני	סדר				
	דרישה				
	טעמים				
	לשון				
	מדע				
	בינה				
עשרת הדברות	סדר				
	דרישה				
	טעמים				
	לשון				
	מדע				
	בינה				
חוקי גוי קדוש	סדר				
	דרישה				
	טעמים				
	לשון				
	מדע				
	בינה				

יתרו

סדר התורה ופיסוק טעמים
בשיטת מיכאל פרלמן (לפי הרב ברויאר) ז"ל

כ יח ויאמר יהוה אל-משה כה תאמר אל-בני ישראל

אתם ראיתם כי מן-השמים דברתי עמכם:

ט לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם:

כ מזבח אדמה תעשה-לי וזבחתי עליו את-עלתיד ואת-שלמיד את-צאנך ואת-בקרך

בכל-המקום אשר אזכיר את-שמי אבוא אליך וברכתיד:

כא ואם-מזבח אבנים תעשה-לי לא-תבנה אתהן גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה:

כב ולא-תעלה במעלת על-מזבחי אשר לא-תגלה ערותך עליו:

מעמד הר סיני

עשרת הדברות

חוקי גוי קדוש

סדר

דרישה

טעמים

לשון

מדע

בינה

סדר

דרישה

טעמים

לשון

מדע

בינה

סדר

דרישה

טעמים

לשון

מדע

בינה

סדר

דרישה

טעמים

לשון

מדע

בינה